

BRATROVRAŽEDNÝ BOJ O NORSKÝ TRŮN

KLADIVO BOŽÍ

SÁGA O HÁKONVI, KNIHA PRVNÍ

ERIC SCHUMACHER

KLADIVO
BOŽÍ

GOD'S HAMMER

Copyright © 2004–2008 Eric Schumacher

All rights reserved.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Ondřej Frühbauer, 2021

Cover © David Brzozowski, BlueSpark Studios, 2021

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2021

ISBN 978-80-277-1635-7 (pdf)

ERIC SCHUMACHER

KLADIVO BOŽÍ

SÁGA O HÁKONVI, KNIHA PRVNÍ

F**B****S**

PROLOG

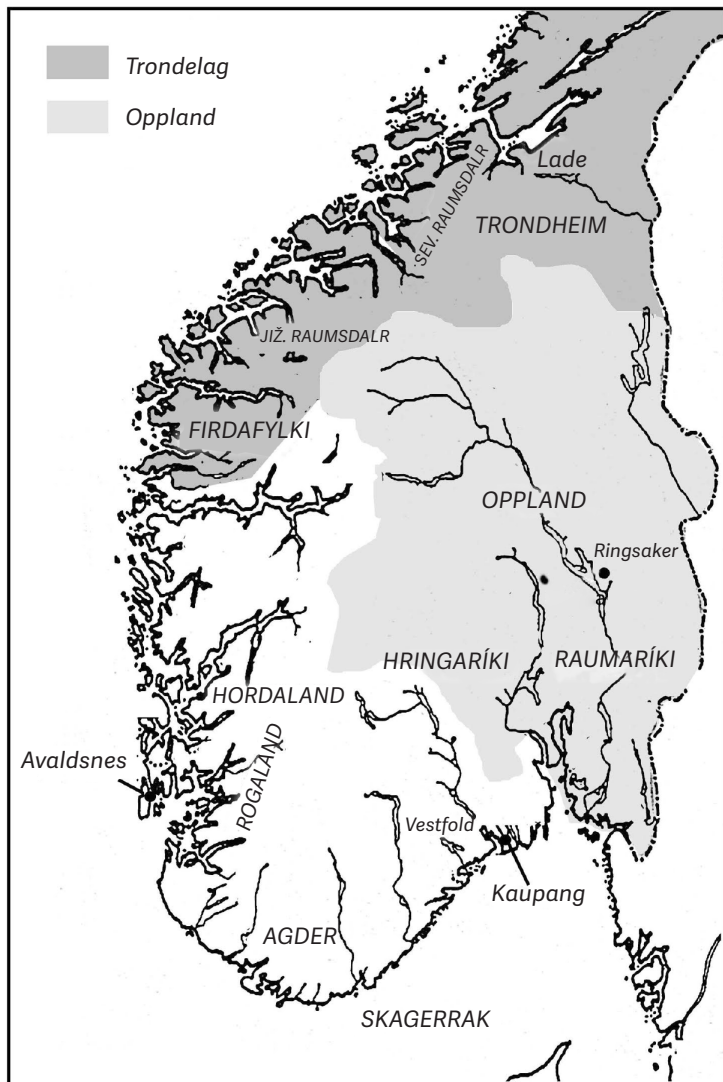
Když se králi Haraldovi blížil sedmdesátý rok, počal syna se ženou jménem Thóra Morsterstang, která pocházela z dobrého mosterského rodu. ... Působná byla i ztepilá a nazývali ji královnou služebnou pannou, neboť v oněch časech byli mnozí povoláni ke službě králi, ať muži, či ženy; všichni však z dobrých rodů. U dětí velkých mužů bylo zvykem pečlivě vybírat, kdo je poprvé skropí vodou a zvolí jméno, jež budou nosit. Když přišel čas a Thóra měla slehnout, přála si vydat se za králem Haraldem, který zrovna dlel ve své vsi zvané Seim, ležící na severu; Thóra však přebývala doma v Mosteru. Proto vyplula na sever, na palubě lodi jarla Sigurda. Na noc se uchýlili do osady zvané Hella poblíž pobřeží; a tam porodila Thóra chlapce. Jarl Sigurd jej skropil vodou a dal mu jméno Hákon po svém vlastním otci, jarlu Hákonovi z Lade. Hoch rostl a prospíval a brzy z něj byl pohledný, dobře vychovaný mladík, jenž ve všem připomínal otce. Král Harald ho nechal, aby přebýval s matkou, a tak po celé Hákonovo dětství zůstávali na králových statcích.

Tehdy se vlády v říši Anglů ujal král Ethelstan řečený Vítězný či Zbožný. Jednoho léta vypravil král Harald loď, aby vyplula na západ, do říše Anglů...

ŘÍŠE ANGLŮ kolem roku 900

NORSKÁ ŘÍŠE kolem roku 900

ČÁST PRVNÍ

Plameny čtených ohňů ozářily toho léta
nebesa nad severním obzorem. Tehdy
zemřel Sithric a králem Northumbrie
se stal Ethelstan.

ANGLOSASKÁ KRONIKA

1

York, říše Anglů léta Páně 927

Hákon spatřil těla jako první. Bylo jich pět, vznášela se ve vzduchu jako přízraky. Jejich hrdla však oprátka ohnula v místě, kde stažené lano zlomilo vaz, kůže dávno zčernala a maso odpadávalo z kostí. Ústa otevřená, jako by lapala po posledním doušku vzduchu, prázdné oční důlky hleděly na temnou vodní hladinu pod kývajícím se nohama oběšenců. Na ztuhlých údech seděli havrani a ostrými zobáky klovali hnijící maso.

Jak loď klouzala dál po hladině, vynořovaly se z mlhy další mrtvoly, visely nad kalnou vodou z černých trámů šibenic, vysokých jako dospělý muž.

Hákon pevně zavřel oči, aby zahnal to děsivé zjevení. Bylo však příliš pozdě; mrtvoly pronikly i za jeho sevřená víčka, jako strašidla, která projdou i kamennou zdí.

„Otevři oči, chlapče,“ pokáral jej Hauk. „Není se čeho bát. Tito muži odešli do Valhally, kde spatří Všeotce Ódina. Mohou mluvit o štěstí, vždyť nezemřeli na loži.“

Hákon jej poslechl a přes prameny pískových vlasů, které mu padaly do tváře, pohlédl přimhouřenýma očima na viselce.

„Neuhýbej zrakem, chlapče. Podívej se pořádně!“

Hákona rozzlobilo, jak s ním muž hovoří. „Jsem královský syn, žádný chlapec,“ odsekl polohlasem.

Hauk se odvrátil a přejel pohledem náklad složený v lodi. „Jsi-li kralevic, chovej se jako kralevic. Královští synové, které jsem poznal, se nekrčí strachy, stanou-li tváří v tvář smrti.“

Hákon se zamračil a odešel od něj, aby se poohlédl po přívětivějším místě. Poblíž plošiny s kormidelním veslem si našel útulný výklenek a tam složil své hubené tělo. Z tváře mu ovšem nezmizel kyselý úšklebek.

Langskip pomalu proplouval pod visícími těly a muži je mlčky, lhostejně pozorovali. Byli to zjizvení válečníci, jeden jako druhý zažil nespočet bitev a na tuto cestu je osobně vybral Hákonův otec, král Harald řečený Krásnovlas. Pokud v některém z nich vzbuzoval pohled na mrtvoly obavy či odpor, nedal to nijak najevo. Naopak, někteří z mužů hádali, jak dlouho tu asi oběšenci visí, zatímco jiní se pošklebovali a v žertu předváděli, jakou smrtí sešli ze světa. Hákona ten pohled hluboce znechutil.

„Kdo jsou ti mrtví?“ otázal se veslovoda.

Muž k němu shlédl. „Mám za to, že Seveřané.“

„Seveřané?“ zadumal se Hákon nahlas. „Co by tu hledali?“

„Mnoho zim vládli v tomto kraji i v Yorku – či v Jórviku, jak jej zveme my Seveřané – právě muži se severu. Hlavně Dánové. To oni dobyli zdejší zemi v časech, kdy si tvůj otec dosud hrál s dřevěným mečem, a vybudovali tu své sídlo. Tak tomu bylo až donedávna. Všechno změnil saský král Ethelstan. Jediným mocným úderem dobyl severní část říše Anglů a zahubil množství Seveřanů. Tito viselci,“ pokynul hlavou k mrtvým, „jsou plodem jeho vítězství.“

„To mám být ponechán napospas muži, který dělá Seveřanům takové věci?“

Veslovod v pobaveném šklebu ukázal žluté zuby. „Právě tak. Přesto snad nemáš důvod k obavám. Viděl jsi zatím jen osm zim; a nemyslím, že by král nalézal velké potěšení v mordování dětí.“

Hákon však odvrátil zrak, aby veslovod nespatriil strach v jeho očích.

„Frogare! Bjarni! Chopte se lan!“

Hákon vyhlédl přes hrazení paluby, lemované kulatými štíty, a podíval se ke břehu. Přes hustou šedou mlhu zahlédl, že na zemi stojí skupina mužů. Se zdviženými štíty a kopími namířenými k nebi očekávali, až loď přirazí k molu. V jejich čele spatřil statného válečníka s mečem u pasu

a pestře zbarveným štítem na paži. „Zdejší zbrojenci,“ zamumlal kdosi. Hákonovi však připadalo, jako by tu z mlhy povstali jacísi duchové.

Během cesty si Hákon stále opakoval, že v té nové zemi musí být statečný, jenže pohled na mrtvá těla a hustá zlověstná mlha udělaly své. Čtě nechtě mu uniklo ustrašené zakvílení, čímž si vysloužil káravé pohledy mořeplavců.

Hauk popadl Hákona za kožešinový límec pláště a silou jej zdvihl na nohy. „Zatni zuby, chlapče.“

Když se loď přiblížila k molu, zatáhli muži vesla do trupu a uložili je na palubu. Frogar a Bjarni hodili lana z tulení kůže dvěma připraveným zbrojnošům a ti je pevně uvázali kolem silných pacholat, která lemovala přístavní molo. Další mořeplavci přetáhli z břehu nástupní můstek a opřeli jej o hrazení paluby.

Hauk sebejistě vystoupil na můstek a oslovil muže s barevným štítem. Hákon zaslechl jen útržky z jejich hovoru. Jazyk, jímž cizinec mluvil, mu však připomněl řeč, jakou slychal doma, což jej překvapilo. O podivných obyvatelích této říše nevěděl zhora nic, a tak ho nenapadlo, že by mohli mluvit podobným jazykem jako on sám.

Rozhovor byl ovšem krátký; Hauk se za okamžik vrátil. „Egile,“ zavolal na veslovoda, „ty se všemi muži, kteří sedí na pravém boku, zůstaneš zde a budeš hlídat loď. Ti z levoboku půjdou se mnou. Hákone, je čas.“

Hákon se nadarmo rozhlížel, čeho by se chytil a pevně držel. Nechtěl jít k těm cizím mužům, neměl tu žádné přátele ani příbuzné. V této zemi je jen mlha a mrtví lidé... a děsiví válečníci, kteří se Seveřany, jako je on sám, nakládají krutě a větší je za hrdlo.

„Stůj vzpřímeně, chlapče,“ nabádal jej laskavě Egil, „jsi královský syn.“

Ta slova zahнала Hákonův strach a zpevnila rozechvělé údy. Sevřel tedy pěsti, vystoupil na lodní lávku a vydal se vstříc čekajícím zbrojnošům.

Molo pod nohama mužů zaskřípalo, Hákon klopýtl, rychle se ale narovnal. Byla to dlouhá cesta - na moři strávili téměř polovinu měsíce. Přivykl proto houpavému pohybu lodi a pevná země pod nohama mu

nyní připadala podivně vratká. Zastavil se, aby získal rovnováhu, a pak následoval své mořeplavce do husté mlhy.

Kráčeli vzhůru po stezce z dřevěných prken směrem k místům, kde zřejmě bylo víc k vidění, ačkoliv Hákon nebyl s to prohlédnout šeré mlžné závoje. I tak napínal zrak a snažil se spatřit co nejvíc z toho podivného, ukrytého světa; nejednou přitom uklouzl na vlhkých trámech. Věděl, že vstupují do města jménem Jórvik, jinak však netušil, jakým směrem se ubírají. Odevšad zaznívaly tlumené hlasy mužů, samotné mořeplavce však neviděl. Jen čas od času spatřil stín postavy či povědomé tahy tváře, které se však rychle rozplynuly. Potom před ním vyvstaly obrysy domů, i ty se ale zdály rozpité a nejasné.

Skupina se zastavila u velikých dveří, hlídaných dvěma válečníky. Hauk jednoho z nich oslovil, muž cosi zabručel a zmizel uvnitř.

„Doufám, že král je opravdu tak štědrý a pohostinný, jak se o něm vypráví,“ zažertoval jeden z námořníků.

„Budeš moci mluvit o štěstí, Seveřane, zbude-li na tebe, co král odhodí na zem,“ odvětil jeden ze zbrojnošů srozumitelně, byť s cizím přízvukem.

Námořník se už nadechoval k pádné odpovědi, když tu se k mužům obrátil Hauk. „Poslouchejte bedlivě,“ zašeptal polohlasem. „Vstoupíme po dvou, každý střeží záda bojovníka po svém boku. Ti, kdo vejdou první, odcházejí jako poslední. Mějte meče připravené, nadarmo je ale neukazujte. Pamatujte, jsme tu jako poslové svého krále, ne na výpravě za kořistí.“

„Škoda,“ poznamenal jeden ze Seveřanů.

Náhle se dveře otevřely a mořeplavce uvedli dovnitř. Hauk vešel první, po jeho boku kráčel vysoký válečník, který stával na přídi, a hned za nimi se bez nadšení ubíral Hákon.

Vstoupili do nesmírně veliké síně. Těžké dubové stoly zabíraly každý kousek místa a podlahu pokrývala sítina. Stěny z dřevěných trámů i mohutné sloupy zdobily koberce s překrásně tkanými výjevy, zkřížené meče, kopí s dlouhými ratišti i posekané, zprohýbané štíty. Ve středu síně plál oheň ve dvou největších ohništích, jaká Hákon kdy viděl; kouř

se vznášel ve výšce, mezi podstřešními krokviemi. Na prvním ohništi se pomalu otáčela dvě prasata nabodnutá na rožni, mezi navršenými žhavými uhlíky druhého ohně spočíval ohromný železný hrnec. Vůně pečeného vepřového, vařené cibule a čerstvé sítiny se mísila v lákavém spojení a prosycovala vzduch v síni. Hákonovi zakručelo v břiše.

Na severním konci síně spatřili mořeplavci mladého muže spočívajícího na umně vyřezávaném dubovém stolci králů. Jeho zbrojnoši seděli čelem k sobě na dvou lavicích o stupeň pod ním. Když se Seveřané přiblížili, obrátili se královi družiníci k nim, avšak nevztyčili se.

„Odevzdejte mi své zbraně,“ požádal strážce.

„Přicházíme v míru,“ namítl pevně Hauk. „Nehodláme se s nikým bit a nepřejeme si ani rušit váš sněm.“

Strážce se obrátil ke zbrojnoši, který vedl doprovod Seveřanů, pak pohlédl zpět na Hauka. „Nesmíte jít dál, nesložíte-li -“

„Nech je projít,“ zavolal mladík na královském stolci. „Tasí-li zbraně, zkrátka je pobijeme.“

Strážce sklonil hlavu.

Hákon si musel pospíšet, aby stačil Haukovi, který dlouhými kroky rázoval středem síně přímo ke stolci. Zbrojnoši stojící u stěn jej napjatě sledovali a odhrnovali pláště, aby Seveřanům neušlo, že i oni mají meče připravené. Hákon na sobě cítil jejich zpytavé pohledy a přinutil se zůstat klidný. Před mladým mužem se Hauk zastavil.

„S čím přicházíte?“ Mladíkovy temné, ostražitě oči nesly známky bohaté noční hostiny, přece však hleděl pozorně na příchozí a bylo zřejmé, že mu neunikne žádný pohyb.

„Přináším ti pozdravy, králi Ethelstane.“

„Kdo jsi?“

„Jmenuji se Hauk Hábrók a jsem předním bojovníkem velikého krále Seveřanů, Haralda Krásnovlase. Král mě poslal, abych ti vyřídil poděkování za onen překrásný meč, který jsi mu daroval minulého léta.“

Oči krále Ethelstana zvědavě pohlédly na Hákona. Po chvilce ticha král odpověděl. „Ten meč byl věru vhodným darem pro tak neohroženého vládce, jakým je Harald.“

Třebaže Ethelstan seděl, rozeznal Hákon, že král svou postavou převyšuje většinu svých rádců a má i delší a útlejší údy. Prameny vlasů barvy dozrávající pšenice měl svázané vzad, takže odhalovaly vysoké čelo; byly dovedně zapletené do copu, který mu spadl na široká ramena, zahalená do zdobeného vlněného pláště. Protáhlou královskou bradu krásnil upravený vous. Nohavice i boty měl ušité z nejjemnější kůže a obojí se v záři ohně lesklo jako důkladně vyhřebelcovaná koňská srst. Zlaté náramky a prsteny se blyštily, až oči přecházely. Vyjma svého otce nespátřil Hákon dosud nikoho, kdo by dával na odív tak veliké bohatství.

„Je-li pravda vše, co se o tobě povídá, pak ty i Harald jste oba velicí králové a dary, které si vzájemně posíláte, prokazujete jeden druhému patřičnou čest.“

Král Ethelstan pochopil význam Haukových slov a jeho obočí se zvědavě pozdvihlo. „Hovoříš o výměně darů? Přivezl jsi mi tedy něco na oplátku?“

„Ano, králi. V přístavu kotví nová válečná loď, zhotovená z nejlepšího dánského dubu. Hrazení její paluby i lemy štítů září zlatem. Král Harald ji nechal postavit přímo pro tebe.“ Hauk se odmlčel a na okamžik zavládlo napjaté ticho.

„Mýlím se, mám-li pocit, že jsi ještě neřekl všechno?“

Hauk se zašklebil a postrčil Hákona vpřed, takže hoch stanul jen pár stop před králem. „Jsi věru bystrý muž. Veliký král Harald si rovněž přeje, abys přijal jeho nejmladšího syna, který vzešel ze spojení se služebnou pannou, a vychoval jej jako vlastního.“

Haukova slova vyvolala u králových rádců hněv. Muž, který seděl nejbližše králi, vyskočil na nohy s taseným mečem a přiložil Hákonovi ostří k hrdlu. Hauk a jeho muži rovněž tasili čepele a srazili se do těsného houfu.

Ethelstan rozpráhl paže. „Utište se, chrabří bojovníci! Nejednejme ukvapeně. A ty, Byrnstane, schovej svůj meč do pochvy.“

Muž, oslovený jako Byrnstan, se však nepohnul. „Můj králi, tito muži tě svou troufalou nabídkou hrubě urazili! Měl by ses snad stát

pěstounem Haraldova spratka, zplozeného se služebnou? Krví by měli splatit takovou potupu!“ Všichni královi muži příkyvovali a hlučně dávali najevo souhlas.

„Zabijte chlapce, je-li to vaše přání,“ obrátil se Hauk na Byrnstana. „Vězte však, že pokud doopravdy prolijete jeho krev, uvalíte na svou hlavu hněv krále Harald a celého jeho rodu.“

Ethelstan, který dosud nepovstal ze svého stolce, položil nyní ruku na Byrnstanovo rameno. „Byrnstane, toho chlapce nepotká pod mou střechou nic zlého.“

Byrnstan sevřel pevněji jílec meče. „Cožpak skutečně zvažuješ, že bys přijal syna nějaké cizí děvečky, který je navíc pohanem?“

„Byrnstane, usedni na své místo.“ Tentokrát zazněl v králově klidném hlase přísný tón.

Muž ustoupil, mezi zuby procedil jakousi kletbu, ale poslušně se posadil; nahý meč si však nechal položený přes kolena.

Ethelstan si pomalu narovnal plášť, jako by využíval okamžiku ticha, aby si utřídil myšlenky. Konečně složil paže na područky svého stolce a obrátil oči k příchozím. „Děkuji vám i vašemu králi za tyto dary. Bude mi ctí vychovat chlapce ve své domácnosti. Jeho víra se u mých mužů nesetká s velkým pochopením, vzešel však z Haraldovy krve, a je proto zřejmé, že si zaslouží nejlepší péči. Co se týče vás Seveřanů, na večer se chystá hostina - přejete-li si zůstat, rádi vás uvítáme u hodovního stolu. Máte-li však jiné poslání, dostanete na cestu vše, čeho vám je třeba. Postarám se, abyste bezpečně dopluli po řece až do Humberu a k moři.“ Při těch slovech zůstal Ethelstan zcela klidný, jeho družinici se však nespokojeně mračili.

„Děkuji ti, pane. Jsi vpravdě moudrý a vznešený král. Mám však za to, že při hostině budete oslavovat pád Jórviku a porážku Seveřanů. Tu by nám špatně slušelo připíjet si na jejich zkázu, i když to byli jen Dánové. Navíc si musíme pospíšet na cestu zpět. Jakmile bude naše poselství dokonáno, bez meškání odplujeme.“

Ethelstan upřel na Hákona mírný pohled. „Dobrá tedy. Učiňme, jak říkáš.“

Hauk tedy zdvihl Hákona a posadil jej králi na kolena, jak si žádal obyčej. Ethelstan chlapce povzbudivě poplácal po rameni a koutky jeho úst se pohnuly v náznaku úsměvu. „Buď vítán pod mou střeou, Hácone. Přijímám tě do péče. Od nynějška jsem tvým pěstounem a postarám se, abys byl vychován jako král.“

Když Ethelstan domluvil, Hauk se zazubil. „Král Harald ti děkuje.“ Nato se otočil a bez dalších slov vedl své muže ven ze síně.

Hákon byl zmatený. Dělo se toho příliš mnoho najednou - napětí a tasené zbraně při příchodu, potom přijetí do výchovy... nyní však viděl, jak jeho doprovod odchází, a uvědomil si, že to jediné, co jej poji se známým světem, právě mizí z jeho života. Přemohlo jej zděšení; se-skočil z králova klína, podrážkami zablácených bot ušpinil vladařovy jemné punčochy a rozběhl se ke dveřím. Bylo však příliš pozdě, Hauk a jeho muži se už rozplynuli v mlze.

2

Otec Otker, který měl na starosti vyučování vznešených synů z Winchesteru, vedl kolokvium. Hlasy žáků se odrážely od kamenných zdí učební síně, chlapci odpovídali na jeho slova latinsky.

Ego sum venator - jsem lovec, znělo zvučně.

Čí lovec? tázal se otec Otker.

Královův lovec, odvětil mnohohlas.

Co v práci vykonáváš?

Pletu sítě, líčím je na vhodná místa a cvičím psy, aby dokázali uštvat divokou zvěř...

Kolokvium pokračovalo, učitel i žáci se střídali v řeči. Hákon se snažil mluvit spolu s ostatními, jeho jazyk se však nedokázal náležitě zkroutit, aby ze sebe vypravil latinská slova, tolik odlišná od jeho hrdelně vyslovované rodné řeči. Navíc latině dosud nerozuměl, proto hovořil pomaleji než ostatní. Jakmile nastala chvilka ticha, odhodlaně jí využil a zapojil se do kolokvia. Záhy měl však pocit, jako by se mu na jazyku udělal uzel, neboť narazil na příliš těžké slovo. Sevřenými rty utrousil kletbu a umkl.

Mnich postřehl, že se jeho žák zarazil, a zdviženou dlaní umlčel recitující chlapce. Rozhostilo se ticho.

„Pročpak tu sedíš tak mlčky, Hákoně?“ Hlas otce Otkera zazněl poněkud vyčerpaně.

„Vaše řeč se mi nelíbí a nevidím důvod, nač se jí učit,“ odsekl Hákon snad až příliš bojovně.

Otec Otker překřížil ruce na hrudi. „Ach tak. Proto se o to ani nepokusíš a ve své lenosti budeš z neúspěchu raději vinit latinu.“

Hákon se na své lavici celý přikrčil. Cítil, jak na něm spočínuly pohledy ostatních hochů, a slyšel jejich posupné poznámky, nedíval

se však napravo ani nalevo. Tušil totiž, že kdyby jim pohlédl do tváře, neovládl by se.

Otec Otker vzdychl a pomalu zavrtěl svou vyholenou hlavou. „Jak dlouho už přebýváš zde ve Winchesteru, Hákone?“

Hákon se podrbal na bradě a v duchu rychle počítal. „Od Njördova měsíce.“

„Od Velikonoc,“ opravil jej otec Otker přísně a bylo zřejmé, že kněze přemáhá rozčilení. „A jak často musím kvůli tvé tvrdohlavosti přerušovat vyučování?“

Hákon mlčel.

„Každý den!“ odvětil mnich nevrle sám sobě a jeho hubená tvář potemněla. „Říkám ti, že pohár mé trpělivosti je již plný až po okraj. Nyní se tedy snaž ze všech sil a opakuj s ostatními.“

Ludvík, Ethelstanův synovec, a další z hochů, které měl král ve výchově, se naklonil přes svou psací lavici. „Hákone,“ nabádal jej hlasem tišším než ševelení ptáčete, „poslechni ho!“

Hákonovi však vzkypěla krev nad pokáráním, jež se mu dostalo, a odbojně vzhlédl k brunátné tváři učitele.

„Ne,“ odpověděl a zavrtěl hlavou, až mu zlaté prameny vlasů zavířily kolem očí.

Učebnou zazněl vzrušený šepot ostatních žáků v čele s královým mladším bratrem Edmundem; hoši dychtivě očekávali střetnutí. Hákon si jich nevšimal.

„Učiň, jak ti říkám, chlapče, nebo mi nezbyde než opět sáhnout po biči,“ varoval jej mnich.

„Poslechni ho,“ ševalil Ludvík jako ozvěna.

Hákon si vzdorně založil paže. „Ne.“

„Jak vzpurný jsi! Král se však dozví o tvé vzdorovitosti,“ zamával mnich prsty před Hákonovou tváří.

Hákon se však ani nepohnul a nepřipustil, aby mu slova duchovního nahnala strach. Byl si jistý, že král mu nemůže udělat nic horšího než nutit jej, aby marnil celé dny v této síni, kde musí opakovat slova, jimž nerozumí a na nichž mu nesejde, ani co by se za nehet vešlo.

Uplynulo několik okamžiků. Mnich se zahleděl vzhůru a zavrtěl hlavou. Bolestně si povzdychl a odšoural se po kamenné podlaze skriptoria pryč od Hákona. Přitom si mumlal cosi o nenapravitelných mladých lotrech a pohanské krvi.

Hákon jej sledoval s tváří staženou vzdorem a zuřivostí. Mnich sáhl po biči, sňal jej ze skoby na stěně a obrátil se zpět k žákům. Hákona začaly svědit jizvy na zádech, jako by náhle ožily v očekávání dalšího bití.

„Doufám, že toho zatraceného paliče chrámů dnes Otker ubije k smrti,“ zamumlal Edmund, jehož tmavé oči a vlasy barvy lnu prozrazovaly příbuzenství s jeho starším bratrem, králem Ethelstanem.

Chlapci sedící kolem se rozesmáli. Hákon pevněji sevřel čelisti, ale nepromluvil.

Otec Otker se přimhouřenýma očima zahleděl na svou oběť a vydal se zpět k Hákonovi. „Postav se.“

Hákon se ani nepohnul.

Otec Otker ukázal na místo přímo před sebou. „Pojď sem a postav se přede mě.“

Hákon i teď zůstal bez hnutí.

„Ach, ty nenapravitel –“

„Bratře Otkere!“

Všechny zraky se obrátily ke staršímu tělnatému muži, který vešel do síně. Hákon se s ním dosud nesetkal, věděl však, že je to opat. Oba duchovní spolu chvilku tlumeně rozmlouvali, nato vzal opat mnichovi z ruky bič a vložil mu do ní tlustou knihu. Tvář otce Otkera zrudla ještě víc, přikývl však a obrátil se k Hákonovi.

„Pojď,“ poručil a hlas se mu chvěl hněvem. „Otec opat nyní povede výuku místo mě,“ řekl ještě ostatním žákům.

Hákon se vztyčil a kráčel ven ze skriptoria. Cestou ještě stihl vrhnout vítězný úšklebek na Edmunda; ten si na oplátku pohrdlivě odfrkl.

Mnich vedl Hákona ven do zahrady, rozkládající se hned za zdí skriptoria. Usadili se na lavici, která povážlivě zaskřípala. Kolem nich poletovali ptáci a těšili se z dopoledního slunce i mnohých barevných květin. Kromě jejich veselého švitoření pranic nerušilo klášterní ticho.

Otec Otker chvíli mlčel, aby se vydýchal a uklidnil. Poté knihu pokřičoval - Hákonovi připadal jeho posunek povědomý, doma používali Seveřané podobné znamení jako symbol Thórova kladiva. Nato otec Otker nahmátl záložku a otevřel stránky knihy, pozdvihl k nebi svou protáhlou tvář, zavřel oči a jeho rty nehlasně odříkaly tichou modlitbu. Když skončil, obrátil se zpět k Hákonovi. „Máš veliké štěstí, chlapče.“

Hákon neodpověděl, jen kýval nohama a přemítal, jaký nový, podivný trest jej asi očekává.

Otec Otker však zlehka přešel dlaní tuhou vazbu knihy. „Tento svazek přeložil Ethelstanův děd Alfréd. Ačkoliv byl králem a vpravdě mocným válečníkem, našel si ve zralém věku dost času i na překládání knih z latiny do řeči Anglů. Oprávněně totiž usoudil, že nepůjde jen o nástroj, jímž se slovo Boží rychleji rozšíří po kraji, nýbrž v nich viděl i příležitost, jak sjednotit svůj lid, aby hovořil stejným jazykem. Knihu, kterou nyní budeme číst, sepsal Boëthius a nazval ji *Útěcha z filozofie*. Pozorně naslouchej jejím slovům, jednoho dne budou totiž pro tebe nadmíru užitečná.“

Hákona přemohla zvědavost a poposedl blíže.

Mnichův zrak klouzal po stránce, až konečně našel odstavec, který hledal. Odkášlal si a začal číst. „Pro krále pak platí, že zdrojem i nástrojem jeho moci je lid, jenž obývá říši, která mu náleží: potřebuje tudíž služebníky Boží, válečníky a rovněž lid dělný. Věz tedy, že bez těchto nástrojů se žádný král nestane velkým. Zároveň však musí nalézt způsoby, jak podporovat své nástroje, to jest řečené třídy svých poddaných. A takových statků může moudrý vládce využít k oné podpoře: půdy, z níž člověk žije, darů, zbraní, potravin, piva, odění a veškerých dalších potřebností, nezbytných pro každou ze tříd lidu. Bez těchto věcí si král nemůže udržet vládu nad svými nástroji, a nebude s to dosíci oněch činů, jež mu nebesa přikázala konat. Proto jsem se rozhodl napsat o všem, čeho lze využít při uplatňování pravomoci, neboť si nepřeji, aby se mé dovednosti a má moc proměnily v prach a upadly do zapomnění; každou dovednost a každou moc totiž záhy odplaví čas, nestojí-li na pevných základech moudrosti. Bez moudrosti žádný um nepřinese

sladké plody - vždyť nemá-li v lidském díle hlavní slovo rozum, nelze ono konání považovat v pravém slova smyslu za dovednost.“

Mnich se zarazil a pohlédl po straně na Hákona. „Rozumíš tomu?“

Hákon si kousal ret. „Myslím, že ano.“

„Pak mi vysvětli, o čem se tu píše.“

Hákon se na okamžik odmlčel a skládal v hlavě správná slova v řeči Anglů. „Má-li král dobře vládnout a starat se o svůj lid, potřebuje moudrost.“

Otec Otker pozdvihl překvapeně své temné obočí. „Velmi správně. A v čem podle tebe spočívá pramen této moudrosti?“

Hákon okamžitě pochopil, kam otázka směřuje, a odpověděl téměř bez váhání. „V učení.“

Otec Otker se usmál. „Ano, Hákone, v učení. Někteří lidé se snad rodí s darem moudrosti, nebo ji dokážou nabýt úvahami nad zázraky Božího stvoření mimo školní škamny. Ve slovech velkých mužů, kteří žili před námi, je však rovněž ukryt cenný poklad znalostí,“ poklepal na svazek, který držel v ruce. „Vědomosti, jež jsou zde uloženy, nás mají učit a rozšiřovat obzory naší mysli, dokonce ještě dál, než zprvu považujeme za důležité a užitečné. Chápeš, o čem mluvím?“

Hákon váhavě přikývl.

„Víš, že přijde doba, kdy budeš třímat meč a štít - a tyto věci jsou nyní v tvých očích to nejdůležitější, co dospělý věk přinese. Dostane se ti samozřejmě i nejlepšího výcviku, abys dokázal bojovat lépe než ostatní. Meč a štít tě však nenaučí nic o cizích krajích, o Bohu, o zákonech ani o dějinách světa. To zможou jen knihy a dobří učitelé. Rozumíš, co tím chci říci?“

Hákon rozuměl, a proto přitakal.

„Dobrá. A víš, co sám Bůh říká o učení a o moudrosti?“

Hákon zavrtěl hlavou.

Otec Otker zavřel oči a obrátil tvář k nebesům, jako by čerpal slova přímo z paprsků slunce, které mu ozařovaly čelo. „Kdokoli dbá na moudré rady, kráčí po stezce života,“ pravil mnich a pokřížoval se. „Nyní snad málo rozumíš těmto slovům, Hákone. Učení je však nesmírně

důležitá část života a mnoho ti pomůže, až se i ty sám jednoho dne staneš králem.“

Stát se králem? Ta slova zatančila v Hákonově mysli jako zázračná píseň a jeho rty se roztáhly v úsměvu.

Zvony chrámu Old Minster se probudily a přerušily kouzlo té chvíle. Hákon pohlédl vzhůru, slunce však bylo stále příliš nízko. Chlapec se podrbal na hlavě a v duchu přemítal, proč zvony zní, když do poledne zbývá ještě tak dlouhá doba.

Tu vyskočil na nohy. „Král! Vrátil se král! Pojďme!“

„Hákone, ne!“

Bylo však příliš pozdě. Hákon nečekal, zda jej bude otec Otker následovat, a bez rozmýšlení vyrazil přes klášterní zahradu, hlavní fortnou ven a vyběhl na travnatý vršek, který se zvedal u cesty vedoucí k městu.

Obyvatelé Winchesteru se rychle shlukli na svahu, aby mohli sledovat návrat svého krále. Ethelstan se totiž vrátil z Lundenburghu, kde se minulý měsíc konala královská rada. Hákon zjistil, že vidí jen o málo víc než záda těch, kdo sem došli dříve.

„Hákone,“ supěl otec Otker, když sem doběhl a popadl chlapce za rameno, „jednou z tebe budu mít dozajista smrt!“

„Pojďme blíž,“ naléhal Hákon. „Odsud vůbec nic nevidíme.“

A než mohl mnich cokoli namítnout, vykroutil se mu a už se proplétal davem lidí k místu, odkud doufal v lepší výhled. Otec Otker spěchal za ním a cestou se okolostojícím omlouval za hochovo pohanské vychování i za vlastní neohrabanost, s níž tu a tam do někoho vrazil.

„Už jedou! Tamhle!“

Po hlavní cestě se blížili královi praporečníci, mířící k městským branám. Nad hlavami jim vlály prapory s černým gryfem, erbem Ethelstanova rodu, a vítr si s nimi pohrával. Dál přijížděla družina králových válečníků seřazených bok po boku, jejich kovové přilby a pevné brnění zářily v paprscích letního slunce jako oheň. Ve středu bojovníků jel sám král s vypjatou hrudí a vysunutou bradou, jeho kroužková zbroj se temně leskla a dlouhý vlněný plášť za ním vlál. Na hrdých skráních mu plála zlatá čelenka.

Když průvod projížděl kolem pahorku, připojil se Hákon ke všeobecným výkřikům nadšení a srdce mu bilo vzrušením. Otec Otker stál za ním klidně a beze slova; věčná přísaha, již složil, mu nedovolovala projevovat tak hlasitý obdiv vůči žádnému člověku vyjma jediného.

„Jak je král úžasný ve své moci a slávě!“

„Ano, to jistě je,“ odvětil mnich s náznakem úsměvu.

Zrovna před pahorkem průvod zahrnul a zamířil přímo k hlavním městským branám. Když se král přiblížil k městu, vztáhli jeho družiníci ruce a rozhazovali stříbro mezi chudé, kteří se tísnili kolem cesty. Ti se po blyštivých mincích vrhali na zem jako hejno hladových ptáků a jeden druhého odstrkovali lokty. Hákon se nad takovým plýtváním zamračil. V jeho domovině se musel každý postarat sám o sebe a bohatství po právu náleželo jen těm, kdo si je dobyli svými hrdinskými činy. Co však dokázali tito darmožrouti, krom toho, že tu poníženež stojí se vztaženýma rukama?

Král a jeho muži projeli branami a zmizeli z dohledu. Dav ještě chvíli setrval kolem pahorku a pak se lidé začali pomalu vytrácet. Otec Otker se obrátil zpět ke klášteru a Hákona vedl s sebou.

„Až vyrostu, budu stejně mocný a veliký král, jako je Ethelstan,“ ozval se hoch.

„Ano,“ přitakal mnich. „Uchováš-li si svou vnitřní sílu a tvrdohlavost, nepochybuji, že právě takovým se staneš.“

3

Když vězní zvony ohlásily nešpory, byli hoši propuštěni ze skriptoria a po zbytek podvečera měli volno. Hákon proběhl branami do ulic a připadal si jako vězeň vysvobozený z těsné kobky. Ludvík jej jako vždy následoval. Podle svého zvyku zamířili k vysokému dubu, který rostl hned vedle brány, za níž leželo pole, kde se královi muži cvičili v boji. Hoši mrštně vyšplhali do koruny a ve větvích našli místo, odkud se jim nabízel nejlepší výhled na cvičiště i všechny zbrojnoše.

K Hákonovu velikému zklamání však na poli nebylo živé duše. „Kde jsou? Proč necvičí?“

Ludvík pokrčil svými útlými rameny. „Možná se po králově návratu sešli na witenu.“ Ludvík byl sice odmalička vychováván v říši Anglů, přece si však v řeči dosud uchovával lehký franký přízvuk, který byl znatelný v každém slově. Na poslech zněla jeho mluva příjemně, ačkoliv jí Hákon občas rozuměl jen s obtížemi.

„Nesmysl. Každý den tu přece cvičí s kopími, meči i sekerami. Proč by se měl dnešek lišit?“

Ludvík opět pokrčil rameny, protože jiné vysvětlení jej nenapadlo.

Hákon byl zklamáný, naděje na dobrou zábavu se však dosud nevzdal. „Co kdybychom vystoupili na městské hradby,“ zvažoval nahlas různé možnosti, „a stáli na stráži s fyrdmany, kteří tam hlídají?“

Ludvík si to nechal projít hlavou. „Ne. Tady se mi líbí víc. Je tu větší klid.“

Hákon se zahleděl na svého druha a napadlo jej, jak je možné, že zrovna on a tento mírný hoch se stali tak blízkými přáteli. Ludvík vyrůstal ve zdech Winchesteru vychováván mnichy a zamíloval si jejich knihy i vyprávění. Jeho vychrtlá postava vypovídala o nesčetných hodinách strávených ve skriptoriu mžouráním do těch prokletých svazků. Hákon

měl za to, že je i přes rozdílnost povah sblížil nejspíš jejich společný osud - každý z nich sem přibyl z jiné vzdálené země. „Tak si tu klidně zůstaň, Ludvíku.“

Když Ludvík viděl, že jeho druh nemá v úmyslu zůstat s ním ve větvích stromu, povzdychl si a sešplhal za ním na zem. Společně pak zamířili k jižní bráně Winchesteru, kde si jako už tolikrát budou hrát na fyrdmany střezící Winchester před každým nebezpečím. Jak se však přiblížili k branám, spatřili v ulici před sebou skupinku hochů, v jejichž středu se tyčila Edmundova mohutná postava. Hákon se zarazil a v duchu prokrel svou smůlu. Na to střelil pohledem nalevo i napravo, zda se někde nenabízí příležitost, jak nenápadně zmizet v otevřených dveřích domů. Bylo však příliš pozdě, chlapci už si jich všimli.

„Podívejme se, kdo si to tu vykračuje! Pohanský spratek se svým malým přítelem.“

Hákonovi se rozbušilo srdce, bezděčně sevřel ruce v pěst a vysunul bradu, aby dal najevo, že se nenechá zastrašit.

„Hákone, nech toho,“ prosil tiše Ludvík.

Hákon si ho nevsímal a rázně kráčel dál ke skupince. Zezadu k němu doléhaly spěšné dopady podrážek, jak se s ním Ludvík snažil udržet krok.

„Vychoval tě snad dobytek v ohradě? Odpověz, když k tobě mluví králův bratr!“ ozval se jiný hoch a zahrozil Hákonovi prstem v gestu, které nepochybně pochytil od otce Otkera.

„A co ty, Ludvíku? Proč ztrácíš čas s pohanem? Což tvému vlastnímu otci nezpůsobili Seveřané už dost škod?“

Hákon se kousl do rtu a připravil se na první ránu, o níž nepochyboval, že přijde co nevidět.

Edmund se protlačil do čela skupinky a obrátil k Hákonovi svou zmasilou tvář. Plavé vlasy mu stály na hlavě jako hřeben, takže připomínal rozdurděného kohouta. „Pověz nám, zabijecí mnichů,“ vyprskl opovržlivě, „vypaluje tvůj otec opravdu kostely a znásilňuje Boží panny?“

Hákon cítil, jak se mu hněvem vlila krev do tváří. „Nejsem zabijec mnichů a můj otec žádný kostel nespálil. Harald je největší z králů, kteří chodí po zemi!“

Ludvík jej zatahal za rukáv. „Nevšímej si jich, Hákon. Pojďme pryč.“ Hákon se mu však vyškubl a neustoupil ani o píd’.

Edmund se o krok přiblížil a nyní ze své výšky shlížel na Hákona. I on sám zrudl vztekem a hněvivý šarlat zakrýval četné pihy v jeho tváři. „Ale tvůj otec přece je pohan a zabijí mnichy jen tak pro potěšení. Vždyť poslal své muže, aby napadli naši zemi a prolévali krev našeho lidu. Obsadili naši půdu a prodávali naše ženy do otroctví. To oni zabili mého otce a předtím i jeho otce.“

Hákon se chtěl hájit, nevěděl však, co by měl říci či jak začít. Tolik myšlenek a námitek mu vířilo v hlavě, nedokázal však nalézt správná slova. Navíc nebylo žádným tajemstvím, že Edmundův otec i děd opravdu padli v boji, když bránili svou říši proti nájezdníkům na dračích lodích. To však přece nemohou klást za vinu jeho otci Haraldovi! Tehdy na říši Anglů zaútočili Dánové, on sám pochází z kraje ležícího mnohem severněji... Cosi jej udeřilo do lokte a celou paží mu projel šíp bolesti. Do prachu u jeho nohou dopadl kámen.

„Táhni, paliči chrámů! Nikdo tu o tebe nestojí.“

Další kámen jej zasáhl do kolene a Hákon vykřikl bolestí.

„Nechte toho,“ vypravil ze sebe. „Nejsem žádný palič chrámů! Přestaňte!“ Hruď se mu zdvihala a náhle si uvědomil, že mu z očí vytryskly slzy.

Jiný vržený kámen jej udeřil do stehna. Hákon zdvihl pěsti a z úst se mu vyřinul vodopád kleteb v jazyce dálné domoviny. Tu k němu dolehl Ludvíkův bolestný výkřik. Hákon vrhl pohled za sebe a spatřil, že se jeho přítel drží oběma rukama za nos, krev mu protéká mezi prsty a kape na zem.

Hoši okolo nich se smáli a pokřikovali nenávistné urážky. V jejich povykování zanikaly Hákonovy hněvivé odpovědi. V té chvíli pocítil, že mu ve skráních tepe krev, a jeho zrak zastřel rudý závoj.

Nebyl si ani vědom, jak se rozhodl zaútočit. Nohy a ruce se daly samy od sebe do pohybu a tělo se vyřítilo vpřed. Hákon se s výkřikem vrhl na prvního z nepřátel - Edmunda. Hoch se pokusil uhnout, nebyl však dost rychlý a Hákon mu vrazil ramenem do žeber. Edmund ztratil rovnováhu a s bolestným křikem tvrdě dopadl do prachu. Hákon na něj

bez váhání skočil a vzápětí na Edmundovu tvář přšela jedna rána za druhou. Málo mu pomohlo, že se snažil krýt před Hákonovými pěstmi.

V té chvíli Hákona cosi zasáhlo zezadu a síla úderu jej srazila čelem k zemi. Nosem se zaryl do prachu a za krkem ucítil ostrou bolest. S vypětím sil se mu podařilo odvalit se stranou a vyskočit do pokleku. Vzhlédl právě včas, aby spatřil, jak se na něj druhý útočník znovu vrhá celou silou. Rychle proto uhnul napravo, a když jej hoch minul, ukročil zpět, bez váhání mu skočil na záda a jeho pěsti opět udeřily. Chlapec se mu pokusil uniknout, Hákon jej však popadl za košili a volnou rukou dál zpracovával jeho hlavu a žebra. Netrvalo dlouho a hoch ležel celý zbitý a zkrvavený na zemi, vydaný na milost a nemilost Hákonovu hněvu.

Když Hákon viděl, že jeho protivník spočívá bez hnutí na ušlapané zemi, vyskočil na nohy, těžce oddechoval a rozhlížel se po dalším nepříteli. Chlapci z Edmundovy družiny se však zatím prozíravě vzdálili a své padlé zanechali na bojišti. Hákon shlédl na ležícího Edmunda, který nařikal bolestí, a uplivil si. Spatřil, že má ve slinách krev, žádné zranění na ústech však necítil. Otřel si rty hřbetem potlučené ruky, vzal Ludvíka za paži a vydal se zpět ke královu sídlu.

Hákon ležel na stole a přemáhal bolest, když mu mladý mnich zkoumal rány. Klouby na obou rukou měl rozbité, ret rozseknutý. Z kolene mu visel cár kůže. Mnich chlapci nařídil, aby si svlékl košili, a Hákon jej s jistými obtížemi poslechl. Na šesti místech, kde ho zasáhly kameny, se začínaly tvořit ošklivé zahnědlé modřiny. Mnich mu je důkladně prohmatal pátraje po zlomených či rozštípnutých kostech a Hákon se bolestí zašklebil.

„Štěstí při tobě stálo,“ poznamenal mnich. „Žádná kost není zlomená.“

Ludvík seděl vedle Hákona a neustále zkoumal svůj rozbitý nos, připomínající nyní purpurovou hlízu.

Ve dveřích infirmaria se zjevil otec Otker. Vešel dovnitř, ztěžka dýchal, tenké rty měl stažené a bledé hněvem. „Což vás posedl sám ďábel?“ Přešel přes místnost a zastavil se před chlapci.

Mnich, který Hákona ošetřoval, se při ostrých slovech otce Otkera zarazil, poté však pokračoval v péči, omýval hochovy rány vínem a ovazoval mu je čistým plátnem.

„Jste nepolepšitelní darebáci, jeden jako druhý!“ Husté šedivé obočí otce Otkera se povážlivě stáhlo v zachmuřeném výrazu a kněz se obrátil k Ludvíkovi. „Ukradli ti snad zlí duchové rozum, že se spolčuješ s pohanským bláznem, jako je Hákon? Měl bys jednat prozíravěji!“ Nato pohlédl zpět na Hákona. „O tom, cos způsobil, jsem musel zpravit samotného krále. Mám za to, že okusíš jeho hněv. Já jsem však na tebe rozezlen ještě víc a postarám se, abys za své činy důkladně zaplatil.“

Ludvík promluvil jako první. „Ale Otče Otkere, oni -“

Mnichovi zaplál zrak a vztyčenou dlaní zarazil jeho slova. „Tvé výmluvy mnou nepohnou. Nic nemůže omluvit tak nekřesťanské chování!“

„Nazvali mne paličem chrámů a zabijčem mnichů!“ namítl Hákon.

„A tys jim svým jednáním dokázal, že se věru nemýlí! Kdybys měl moudrosti alespoň, co by se na špičku jehly vešlo, nenaslouchal bys planým urážkám.“

„Ale oni po mně házeli kameny. Co jsem měl dělat?“

Otec Otker zdvihl káravě prst. „Měl jsi -“

„Měl se snad nechat ubít? Bránit se bylo správné.“

Otec Otker se syčivě nadechl a obrátil se k nově příchozímu, který pronesl ta slova. Když však spatřil krále, oděného do splývající honosné řízy, vypravil ze sebe spěšný pozdrav a neobratně se uklonil do výše pasu. Hákon s Ludvíkem následovali jeho příkladu. Král podepřel chlapce rukou, na níž zářilo zlato a drahé kameny, a usadil jej zpět na stůl, takže mladý bratr ošetřovatel mohl dokončit své dílo. Otec Otker ustoupil ke stěně a pokorně sepjál ruce, ačkoliv mu oči dosud hněvivě blýskaly.

Ethelstan hovořil dál. „Správně jste učinili, že jste se bránili před jejich kameny. A musím doznat, že vaše obrana byla opravdu rázná.“ V králově vyrovnaném pohledu se zjevil sotva patrný náznak uznání. Ukazovákem zdvihl Ludvíkovu bradu a chvíli si prohlížel jeho rozbitý nos, poté přešel prstem velikou modřinu na Hákonově paži. „Tvé první válečné zranění,“ poznamenal.

Hákon se rozzářil: „Mám jich ještě spoustu, jen se podívej,“ a natáhl paže, které dosud nebyly obvázané.

„Ano, to máš.“ Ethelstan hodlal dodat ještě něco, tu si však všiml mnichova podmračeného výrazu. Odkáslal si tedy a prohlásil: „Jak jsem už řekl, bylo správné se bránit. Čest je křehký klenot a ty ji musíš střežit jako oko v hlavě, aby se nepošpinila či nerozbila. Koutkem oka pohlédl na nazlobenou tvář otce Otkera, poté se obrátil zpět k hochům.

„Někdo za vámi přišel, mládenci.“

Ethelstan se otočil ke dveřím a oslovil huskarla, který tam stál a očekával pokyny svého pána. „Přiveď toho chlapce.“

Hákon se zmateně rozhlížel a přemýšlel, co má král na mysli. Když k němu dolehly hlasité námitky řečeného hochy, které se ozvěnou nesly kamennou chodbou, i on otevřel ústa k protestu, král na něj však nedbal. Záhy před Hákonem stanul Edmund a zleva i zprava jej držel jeden z králových huskarlů. Měl rozbitou tvář a modřiny na pažích.

Ethelstan k Edmundovi pokynul. „Můj nerozumný bratr vám touží něco říct.“

Hákon si uvědomil, že má samým údivem otevřená ústa, a rychle je zavřel.

Edmund svýma temnýma očima upřeně zíral na kamennou podlahu. „Chtěl bych... ehm... požádat...“ vypravil ze sebe a zarazil se.

„Mluv!“ přikázal král.

Edmund se přihrbil, ztěžka polkl a sklopil zrak ještě níž. Hovořil tak tiše, že se Hákon musel naklonit, aby mu rozuměl. „Hákone a Ludvíku... já... jsem vás přišel požádat o odpuštění. Neuváženě jsem vás obvinil ze zlých činů... ale nebylo mým úmyslem vás urazit. A navíc jsem vás napadl... to byl odsouzeníhodný prohřešek. V tomto domě jste oba hosté a já, bratr krále Ethelstana, jsem měl proto jednat jako laskavý hostitel.“

Hákon lehce přikývl, v duchu však příliš nevěřil v upřímnost Edmundovy omluvy. Ludvík za jeho zády se zeširoka usmál.

Ethelstan Edmundovi poděkoval a propustil jej: „Teď můžeš jít.“ Nato se otočil zpět k Hákonovi a Ludvíkovi.

„Ačkoliv se mi to jen nesnadno přiznává, mám za to, že ani já nejsem bez viny na této neblahé události. Kdybych jen projevil větší díl prozíravosti, nemuselo k ní vůbec dojít. Měl jsem tě dát pokřtít hned o Velikonocích, kdy jsi přišel pod mou střechu. Kdybych to byl tehdy učinil...“ Ethelstan pokrčil rameny. „Nemá smysl přespříliš se soužit nad minulostí. Já ovšem, Hácone, nyní nevidím jiné cesty než nechat tě při nejbližší příležitosti omýt posvátnou vodou křtu. Už jsem stanovil, že budeš pokřtěn hned příští neděli v Old Minsteru.“

„Ale... já se nechci klanět Bílému Kristu! Vždyť je to bůh mnichů, kteří se jen modlí, ale můj rod uctívá jiné bohy.“

Ethelstan si nevšímal opovržlivého pohledu ve tváři otce Otkera a hovořil dál. „Hácone, náš Otec na nebesích je jediný pravý Bůh,“ řekl klidně. „Všichni ostatní bohové jsou falešné modly a uctívat je znamená smrtelný hřích. Nyní jsi příliš mladý, než abys to mohl vědět, jednou to ale pochopíš. Kristus je rovněž *mým* Bohem a vládne i mé domácnosti. A dokud zůstaneš pod mou střechou, budeš jej i ty náležitě uctívat.“

„Ale -“

Král ho vztyčenou pravicí zarazil. „Ticho. Dnes už jsi natropil dost nerozvážností. Ačkoliv si Edmund i ti ostatní zasloužili výprask, který jsi jim uštědřil, musíš se i ty sám naučit poslušnosti. Proto se podřídíš mému rozkazu a necháš se pokřtít.“

„Ne.“ To slovo vylétlo Hákonovi z úst dříve, než se stihl zarazit. Zděšené lapání po dechu, které zaznělo od okolostojících, mu prozradilo, že tentokrát promluvil *velmi* nemoudře.

Král ztuhl a jeho tvář polil hněvivý nach. Když promluvil, zněl jeho hlas tlumeně, leč zlověstně. „Učiniš, jak ti přikazuji. Rozumíš?“

Hákon se neodvážil ani pohnout, ani vzhlednout ke králi, jehož vysoká postava se nad ním tyčila. Otevřel ústa, z nich však nevyšel ani hlásek. Místo toho jen přikývl.

Ethelstan pomalu vydechl a bylo zřejmé, že jej zloba už opouští. I ostatní se uvolnili. Na to král pokynul otci Otkerovi a odešel z infirmaria.

Když byl pryč, kněz jen zavrtěl hlavou. „Jsi jako nečistá, zuřivá šelma, která kolem sebe bez ustání kouše, Hákone. Nezbývá než doufat, že tě náš dobrý Pán z tvého bláznovství uzdraví.“

Zvony na věži Old Minsteru se rozezněly a jejich hlas oznámil tercii. Celá farnost se ubírala do chrámu Páně. Lidé usedali na svá místa a zrnka prachu tančila v proudech slunečního světla pronikajících okny v šedých kamenných zdech. Chrámová loď se zaplnila, takže tu záhy bylo příliš teplo a ani vůně kadidla nedokázala překrýt pach nemytých lidských těl a zkaženého dechu.

Hákon se v bílém křestním rouchu nepokojně ošíval, jak se mu hrubá lněná látka lepila na propocené tělo. Král Ethelstan mu položil paži na rameno, aby jej uklidnil, avšak bez úspěchu; chlapec se nepřestával vrtět. Nalevo od Hákona stál otec Otker a zbožně hleděl na veliký krucifix, visící ze stropu za oltářem. Nic si nedělal z krůpějí potu, které se mu perlily na skráních i kolem rtů, pohybujících se v neslyšné modlitbě.

Když se kostel zaplnil do posledního místečka, přistoupil k oltáři vážený winchesterský biskup Frithestan, muž malé postavy a obtížně ohebných údů. Uklonil se před krucifixem, pokřičoval se a přehlédl celé shromáždění. „Modleme se.“ Jeho sytý, zvučný hlas zazněl pod kostelní klenbou jako dunění bubnu.

Hákon sklonil hlavu s ostatními, v duši však pocítil záchvěv obav, jeho myšlenky odlétly daleko od tohoto Božího chrámu a on spatřil vnitřním zrakem staré bohy svého lidu. Shlíželi na něj ze svých stolců v Ásgardu a s chladnou přísností soudili jeho jednání. Ódinovo oko plálo hněvem, Thór udeřil kladivem na znamení nespokojenosti. Hákona zamrazilo, jako by se mu samotná krev v žilách proměnila v led.

Přímo nad ním se z kamenných stěn vypínaly hrozivé tváře chrličů, připomínající, že i křesťanská víra zná podsvětí podobné zlověstnému Helu. Hákonovi připadalo, že mu chrliče nahlízejí do hloubi srdce a znají i jeho mysl. Jako havrani, kroužící nad umírajícím, čekaly na každou

myšlenku. *Jen promluv*, vybízely jej a olizovaly si ostré tesáky, *vzývej své falešné bohy*. Hákon rychle uhnul pohledem.

Mše začala v latině a dav lhostejně odpovídal biskupovi, jak se za léta opakování naučil. Po chvíli šum hlasů zesílil a ozvěna poletovala mezi starobylými kameny chrámu.

Teď je čas, pomyslel si Hákon. *Rychle, dokud všichni mluví*. Střelil pohledem po chrličích – stále jej sledovaly. *Dej si pozor*, vrčely, drápy zatáté do kamenných podstavců, těla příkrčená, jako by se chystaly ke skoku. *Nic nám neunikne!*

Hákon s bušícím srdcem rychle uhnul očima. *Ódine... slyš mou modlitbu. Já... nechci -*

Vrčení chrličů se změnilo v tlumený výhrůžný řev. *Varovali jsme tě, chlapče. Ještě slovo, a poznáš, jak ostré jsou naše drápy a tesáky.*

Hákon sklopil hlavu a zmlkl. Vlna chladné hrůzy projela jeho tělem a nehledě na vedro, které v chrámu vládlo, se roztrásl.

Biskup zahájil kázání a tentokrát hovořil řečí Anglů, aby mu všichni rozuměli. V zapálené promluvě nejprve vychválil počestnost, a nato vyčínil svým ovečkám, že se příliš snadno nechávají poskvřnit hříchem, jenž v ulicích Winchesteru bují na každém kroku: kdekdo vyhledává půtky, opájí se vlastní pýchou, páchá smilstvo či hřeší leností.

„Tyto činy jsou odporné v očích Páně,“ hřímal biskup, „a přece se dějí na rozích ulic i v lidských srdcích!“

Hákon zaslechl, jak shromáždění věřící v lavicích za jeho zády rozpačitě šoupou nohama. Z několika míst k němu dolehlo tlumené odkašlání. Král Ethelstan a otec Otker stáli po Hákonově boku, oba však měli hlavy skloněné, jako by se styděli za nějaký nečestný skutek. Chlapce napadlo, jak nesmírnou moc musí mít ten muž před oltářem, když dokáže pouhým slovem zahanbit mocného krále. Hákon v duchu usoudil, že takové uspořádání věcí nedává smysl. V této nové zemi však nebyla o věci, které mu připadaly nepochopitelné, nouze.

„Každým zlým činem, jež se člověk dopustí, jen urychlí vpád Antikrista. Každým hříchem mu rovnáte a dláždíte cestu, místo abyste proti němu vztyčovali mocné hradby a odívali se ve zbroj světla! Ve

vašich očích zřím, že mým slovům nepřikládáte velké víry. Proto vás vyzývám - rozhlédněte se po kraji! Nevidíte snad zkázu duší i těl a pozemských statků po celém království? Neodvážejí pohané vaše děti do otroctví, nezmocňují se vašich žen, neloupí snad dobytek a neprolévají svými meči krev vašich bližních? Ale nejde jen o pohany. Od moře k moři se potýká náš lid s hladomorem, zmírání na malomocenství a černý mor!“ Biskupův pohled přejížděl soustředěně po shromážděných. „Tyto rány jsou znamením Božího hněvu, stejně neomylným, jako je studený déšť znamením nadcházející zimy.“ Kazatel se odmlčel a otřel si pot z čela. Jeho vyzáblá tvář byla celá rudá samým vypětím.

Hákon od letitého muže nemohl odtrhnout zrak. Užasle přemítal, jak může v těle tak vychrtlém a křehkém sídlit tak mocný hlas a vnitřní oheň. Biskupa viděl už mnohokrát, mužik se vždy držel v pozadí za králem a jeho družinou. Všichni jej notně převyšovali a on ve své tmavé prosté kutně nevzbuzoval valný dojem. Nyní však stál na kazatelně, jeho temné oči hořely žárem mládí i silou víry a nikomu už nepřipadal malý.

Frithestan vztyčil zařatou pěst a pokračoval. „V těchto temných dnech musíme nalézt síly a obrnit se proti mocnostem, které obcházejí jako řvoucí lev a snaží se odvrátit nás ze stezky Páně, aby pak zařaly své drápy do našich duší. K Pánu však musíme obrátit svá srdce, neboť jen On nás osvobodí od zla zde na zemi a dovede nás až do svého nebeského království. Nechť je modlitba naší zbraní v boji proti zhoubné nákaze - a své meče pozvedněme proti pohanským d'áblům, kteří pustoší tento kraj a vraždí náš lid. Vyžeňme je, pobijme do posledního, ať v pekelné propasti okusí věčných plamenů zatracení!“ Biskup udeřil pěstí do dřevěného hrazení kazatelny.

Shromáždění věřící ani nedutali. Frithestan se na okamžik odmlčel, rovnal si roucho a hlasitě oddechoval. Poté opět promluvil.

„Každému z vás nyní nakazuji: až půjdete z tohoto Božího příbytku domů, přemýšlejte o mých slovech. Nedovolte temnotě hřichu, aby zaplavila vaše srdce, jako se to stalo mnohým jiným. Jděte si vzájemně příkladem a dbejte, abyste žili tak, jak podle slov Kristových máme žít

všichni. Připravte své duše na hodinu soudu, neboť vám říkám - ta hodina přijde!“

Nato stihl biskup své ovečky hrozivým pohledem a uspokojen dojmem, který učinil, sejal ruce a sklonil hlavu v modlitbě. Všichni přítomní včetně Hákona následovali jeho příkladu. Když modlitba skončila, pokynul biskup k Hákonovi. „Nyní se odebereme k řece, kde bude pokřtěn Hákon Haraldsson. Všechny vás vybizím, abyste nestáli stranou, nýbrž byli účastní té chvíle. Dnešní svátost křtu je totiž malým vítězstvím ve válce proti pohanům. Radujme se z tohoto dne a potěšme svá srdce zjevným důkazem, že sám Bůh koná své dobré dílo v našich životech.“ Frithestan se rozhlédl a pak pokračoval. „Král mne pověřil, abych vás všechny pozval na hostinu, která se bude po křtu konat.“ Opět pozdvihl paže, nyní je však doširoka rozpřáhl. „Nechť vás Duch svatý ochraňuje a uchová a Kristus ať je vaším světlem. Jděte v pokoji a svou láskou služte Pánu.“

Toho dne bylo v Hampshiru obzvlášť krásné počasí. Za vysokou hradbou z kamene a silných trámů, která chránila Winchester, lákavě probleskovaly odrazy slunečních paprsků na hladině řeky Itchen, jejíž tok se proplétal zelenými nivami jako hadí tělo. Oblaka, podobná jemným proužkům dýmu, plula po nekonečném modrém nebi a v lesích na jihu zpívali skřivani. Hákon kráčel spolu s králem v čele biskupova průvodu směrem k řece a všechna ta krása na něj podivuhodně zapůsobila.

Procesí se zastavilo až na samém břehu. Všechny zraky sledovaly biskupa, který vkročil do řeky a brodil se dál, až mu voda sahala po kolena. Pak na Hákona kývl a pokynul mu, aby jej následoval. Hákon zaváhal, poté však chtě nechtě učinil první krok, překonal slabý proud a došel až k Frithestanovi. Chladná voda zastudila na prohrátém těle a na nohou a po zádech mu vyrazila husí kůže.

„Pohleď ke břehu, chlapče,“ vyzval jej stroze biskup.

Hákon učinil, jak mu bylo řečeno, a údivem zalapal po dechu. Břeh řeky lemovaly stovky lidí a všichni natahovali krky a odstrkovali jeden druhého, jen aby měli lepší výhled. Ethelstan, oděný do slavnostního

roucha, převyšoval většinu zástupu; král byl obklopen půlkruhem svých nejvěrnějších huskarlů. Pár kroků od nich stál s pažemi překříženými na hrudi otec Otker a zubil se od ucha k uchu.

Více však upoutala Hákonovu pozornost dívka po mnichově boku. Měla na sobě bílou skládanou košili a přes ni vlněnou tuniku v barvě letní trávy. Oděv těsně přiléhal k drobnému dívčímu tělu a ladil s barvou jejich rozesmátých očí. Prameny vlasů barvy temné smoly si umně splekla do dlouhých copů, které se v poledním slunci blyštily jako hladina vody, v níž chlapec stál. Její kůže měla odstín, jaký Hákon dosud nikdy nespatriil - byla snědá jako ořech. Na první pohled Hákonovi nepřipadala nijak zvlášť sličná, povšiml si totiž mezírky mezi jejími předními zuby, a navíc mu dívčin lehce zahnutý nos připomněl zobák jestřába. Přece však jakési kouzlo v její rozžážené tváři způsobilo, že se mu rozbušilo srdce.

Za ní stála o něco starší žena, bezpochyby její matka. Podle vzhledu pocházela z Miklagardu, té vzdálené říše, odkud se na Sever přiváží hedvábí, koření a sladké víno. Byla sličná na pohled, vpravdě královsky oděná, oči měla světle hnědé až téměř zlaté a její tmavá pokožka působila vedle plavých Sasů jako obnažené bláto ve sněhové závěži.

Biskup položil Hákonovi ruku na rameno a naznačil mu, aby se odvrátil od přihlížejícího zástupu. „Z milosti Boha všemohoucího a díky laskavosti našeho pána a krále Ethelstana, nejmocnějšího a nejslavnějšího vládce tohoto věku, jsme se tu dnes shromáždili, abychom byly svědky očištění mladého pohana od jeho hříchů a abychom jej odevzdali Kristu. Můj králi, jsi připraven přijmout Hákona coby křesťana do svého domu?“

Král Ethelstan téměř neznatelně přikývl. „Ano, jsem.“

„A vy, winchesterští, jste připraveni přijmout tohoto mladíka jako křesťana do svého společenství?“

„Ano, jsme,“ zazněla jednohlasná odpověď.

„Hákone Haraldssone, jsi připraven podřídit se zákonům církve, přijmout Krista jako svého Pána a Spasitele a šířit Jeho slovo na všech svých cestách?“